

19 JUL 2015

O ZABRINJAVAJUĆEM TRENDU INCIDENATA USMERENIM NA SRPSKU ZAJEDNICU NA PODRUČJU PEĆI I KLINE

Tokom proteklih deset dana, došlo je do porasta u incidentima koji uključuju srpsku zajednicu na području Peći i Kline. 8. i 9. jula, izveštavano je da se u selu sa većinski srpskim stanovništvom Goraždevac i opštini Peć dogodilo nekoliko incidenata, uključujući napad pištoljem na vozilo čiji je vlasnik porodica Kolašinac (sa srpskim tablicama), kao i odvojeni incident gde je došlo do pokušaja podmetanja požara spomenika deci ubijenoj 2003. godine u selu Goraždevac.¹ Pored ovih incidenata, pronađeni su i grafiti sa natpisom "Osveta" u blizini seoske crkve.² Nekoliko dana kasnije, pripadnik kosovske policije je bio upucan i ranjen od strane navodnog lopova tokom pokušaja provale.³ Odvojeno od ovih incidenata, izveštavano je o provali u crkvu u selu Drsnik u opštini Klina i oštećenju neke od imovine crkve.⁴ Još jedan incident se dogodio u Brestoviku, odakle je bilo izveštavano da je bila napadnuta porodica Dešić i da se na nju pucalo.⁵

Ministar za Zajednice i Povratak, Dalibor Jevtić, je osudio ove incidente i pozvao policiju i opštinske vlasti da ozbiljno shvate ovaj trend incidenata i da počnu da pružaju stvarnu zaštitu srpskoj zajednici. Osećaj frustracije je rastao u Jevtićevim izjavama o ovom obrascu incidenata koji se ponavlja, ali je ministar ostao istrajan u tome da ovi incidenti neće zaustaviti niti odložiti proces povratka, i da će ministarstvo nastaviti da radi na tome da obezbedi sigurnost i bezbednost Srba povratnika u ovim područjima.⁶ Gradonačelnik Peći, Gazmend Muhađeri, se obratio stanovnicima sela Goraždevac tokom njegove posete selu u cilju započinjanja infrastrukturnog projekata, i izrazio je svoju podršku zajednici i obećao da će njegova opština više ulagati u selo kako bi se poboljšala njegova infrastruktura, što će biti od koristi svim građanima.⁷ Gradonačelnik Kline, Sokol Bašota, je takođe osudio pljačku crkve u Drsniku dok je bio u poseti ovom mestu.⁸

Najskorašniji incidenti su nastali brzo nakon niza incidenata u Klini maja ove godine, kada su kosovski Srbi povratnici bili žrtve pljački i verbalnog zlostavljanja, čije je osumnjičene počiniocice uhapsila kosovska policija.⁹ Ovaj niz napada i oštete imovine usmerenim ka zajednici kosovskih

¹ <http://www.rtklive.com/?id=2&r=36325>

² <http://www.radiokim.net/vesti/hronika/preteci-grafit-u-gorazdevcu.html>

³ <http://koha.net/?id=27&l=66362> i http://kossev.info/strana/arhiva/ranjen_policajac_u_gorazdevcu/5582

⁴ http://kossev.info/strana/arhiva/ponovo_obijena_crkva_u_drsniku/5511

⁵ <http://www.rtklive.com/rtk2/?id=2&r=2500>

⁶ <http://www.mkk-ks.org/?page=1,12,884>; <http://www.rtklive.com/rtk2/?id=2&r=2500>.

⁷ <http://www.mkk-ks.org/?page=1,12,885>

⁸ <https://kk.rks-gov.net/kline/News/Reagon-Kryetari-i--Komunes-se-Klines,-z--Sokol-Bas.aspx>

⁹ Za više detalja o ovim incidentima, pročitajte izveštaj ECMI Kosovo [O skorašnjim bezbednosnim incidentima u Klini i teškom procesu povratka](#) (21 Maj 2015)

Srba na zapadnom Kosovu, iako na sreću ne izazivaju nikakve ozbiljne fizičke povrede, govori o trendu incidenata usmerenih na srpsku zajednicu u ovom području, koji se ne mogu odbaciti kao izolovani slučajevi. Ovaj obrazac pretili ne samo da ozbiljno poremeti proces povratka na Kosovo, već i da dalje zakomplikuje već komplikovanu i krhu situaciju u kojoj se srpska zajednica na Kosovu nalazi, naročito u njegovom zapadnom delu.

S tim u vezi, akcije preduzete od strane kosovskih institucija i drugih vlasti čiji je zadatak da čuvaju red i mir i da pruže bezbednost građanima Kosova – bez obzira na njihovu etničku pripadnost – su presudne da ubede srpsku zajednicu i sve zajednice uopšte o njihovoj spremnosti da obezbede takvu sigurnost i da unesu osećaj normalnosti u njihovim životima. Povećana opreznost i prisustvo kosovske policije u ovim područjima kao i česte konsultacije sa lokalnim zajednicama kroz Opštinski savet za bezbednost u zajednici obezbeđuju potrebnu platformu za dijalog, izgradnju poverenja i izveštavanje i mogu da pomognu policiji u uspostavljanju preventivnih strategija.

Vredno je pohvale to što je kosovska policija uhapsila sedam osumnjičenih za pljačke tokom incidenata u maju, i bio bi pozitivan znak u dobrom pravcu ukoliko bi policija uspela da isto uradi sa počiniocima ovih incidenata. Ipak, hapšenja treba da budu praćena brzim suđenjima gde bi počinitelji, ako bi bili proglašeni krivim, bili kažnjeni i osuđeni za svoje zločine; ovo bi svima poslalo poruku – uključujući manjinske zajednice – da su kosovske institucije ozbiljne i odlučne da štite njihova osnovna ljudska prava na život i imovinu, i, nadajmo se, odvratilo moguće napadače i podstrekivače međuetničkih incidenata.

Na kraju, kao što smo već naglasili u prošlosti, izjave osuđivanja same po sebi nisu dovoljne, naročito ne za žrtve, srpsku zajednicu i povratnike uopšte, koji se osećaju naročito ranjivim dok preduzimaju mali korak u njihovoj dugoj tranziciji ka integraciji u kosovsko društvo. Dobar je znak što su gradonačelnici Peći i Kline lično osudili napade i posetili žrtve; ovo šalje poruku da su ovi incidenti neprihvatljivi i za većinsku zajednicu. Međutim, ovakve izjave ostaju izuzetak, budući da se čini da su ovakvi incidenti ograničeni na domen srpskih političara na Kosovu (Ministar Jevtić) i Srbije (Direktor Kancelarije za Kosovo i Metohiju Marko Đurić). Kao što je ECMI Kosovo već naglasio u prošlosti, pitanja manjina nisu isključiv domen predstavnika manjina, i poruka koja poziva na kraj ovome i na kažnjavanje počinioca u skladu sa zločinima koje su počinili dobija na snazi kada je otvoreno poslata i od strane predstavnika većinske zajednice.

Dodatni izveštaji i političke analize:

[Vidovdan: Ništa novo je dobra vest](#)

3. jul 2015.

[O skorašnjim bezbednosnim incidentima u Klini i teškom procesu povratka](#)

21. maj 2015.

[Praznik Goranaca 6. maja: propuštena prilika za kosovske institucije](#)

14. maj 2015.

[Povodom poslednjeg incidenta u Pasjanu](#)

10. maj 2015.

[Budžeti opština na severu Kosova: najzad dogovor](#)

7. maj 2015.

[Incidenti i tenzije u Mitrovici: potrebno je nepristrasno izveštavanje i jačanje vladavine prava](#)

21. april 2015.

[Udruženje/Zajednica većinski srpskih opština: šta \(ne\) omogućava kosovski pravni okvir?](#)

16. april 2015.

[Udruženje/Zajednica većinski srpskih opština: ekskluzivni klub na osnovu etničke pripadnosti?](#)

31. mart 2015.

[Zanemarivanje nesrpskih manjinskih zajednica u tehničkim sporazumima između Kosova i Srbije](#)

10. mart 2015.

[Kontroverzna izjava ministra Muratija i reakcije koje su usledile](#)

5. mart 2015.

[Udruženje/Zajednica većinski srpskih opština: mnogo spekulacije, malo preciznog dogovora i odsustvo implementacije](#)

22. februar 2015.

[Jedinstveno pravosuđe i pravni sistem na Kosovu?](#)

15. februar 2015.

[Šta treba zapamtiti iz slučaja Jablanović?](#)

8. februar 2015.

[ECMI Kosovo poziva na razumnost i delovanje u vezi sa protestima u Prištini](#)

25. januar 2015.

[Stvaranje radnog ambijenta u vladi Kosova](#)

19. januar 2015.

[Formiranje nove kosovske vlade, zastupljenost manjinskih zajednica i predstojeći izazovi](#)

10. decembar 2014.

KOSOVO COMMUNITIES ISSUES MONITOR

O ECMI-ju Kosovo

ECMI Kosovo je vodeća nevladina organizacija, koja se bavi pitanjima manjina na Kosovu, sa ciljem da razvije inkluzivne i reprezentativne institucije odgovorne za pitanja zajednica, koje podržavaju stabilno i multi-etničko Kosovo. ECMI Kosovo doprinosi razvoju, jačanju i implementaciji relevantnog zakonodavstva, podržava institucionalizaciju vladinih tela koja predstavljaju zajednice, i povećava kapacitet aktera civilnog društva i vlade kako bi saradivali na konstruktivan i održiv način.